

Nr 88.

Av herr **Lundberg** i Hälsingborg, om *uppflyttning i lönegrad av musei- och kemistbefattningarna vid Sveriges geologiska undersökning.*

I årets statsverksproposition, tionde huvudtiteln, punkt 26, sid. 41, rörande löneplacering för vissa befattningshavare vid Sveriges geologiska undersökning föreslås att statsgeologbefattningarna, 8 till antalet, uppflyttas från lönegraden A 26 till lönegraden A 27. För övriga befattningshavare vid ämbetsverket föreslås att nuvarande löneplacering bibehålles.

I en efter anmodan av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga till dessa ingiven skrivelse av den 30 juni 1939 har geologiska undersökningen efter utförlig motivering hemställt att statsgeolog-, sekreterare-, museiföreståndare- och kemistbefattningarna, alla för närvarande placerade i lönegraden A 26, måtte föreslås uppflyttade till lönegraden A 27. Efter den ingående prövning som de sakkunniga ägnat detta ärende ha de stannat för förslaget att kemisten, museiföreståndaren och statsgeologerna höra uppflyttas från lönegraden A 26 till lönegraden A 27 (tjänsteförteckningssakkunnigas betänkande sid. 69—70 och 119). Då departementschefen åter föreslår att en uppflyttning måtte komma statsgeologerna men ej kemisten och museiföreståndaren till del åberopar han ett yttrande av chefen för finansdepartementet av följande lydelse. »Med hänsyn till statsgeologernas ställning såsom direkt underlydande verkschefen och de med befattningarna förenade arbetsuppgifterna ha (dock) dessa tjänster ansetts böra, såsom de sakkunniga ifrågasatt, uppflyttas till 27 lönegraden» (bilaga till statsverkspropositionen, sid. 12). Detta yttrande torde kunna ge anledning till föreställningen att kemisten och museiföreståndaren ej skulle intaga en liknande ställning till verkschefen vilket dock är och alltid varit fallet. Detta framgår av geologiska undersökningens vid upprepade tillfällen uttalade mening, vilken uppenbarligen även godtagits av tjänsteförteckningssakkunniga. Det må även erinras om att enligt gällande instruktion kompetenskraven för anställning som kemist äro, såsom nedan utförligare belyses, större än och för anställning som museiföreståndare lika med dem som krävas för anställning som statsgeolog.

Museiföreståndaretjänsten är och har alltid till sin natur varit en geologbefattning. Förutom värden, ordnandet och utställandet av de snabbt

Bihang till riksdagens protokoll 1942. 4 saml. Nr 88—91.

växande samlingarna har dess nuvarande innehavare alltsedan 1917 haft i uppdrag att svara för den vetenskapsgren, paleontologi och stratigrafi, som enligt gällande instruktion för ämbetsverket skall vara företrädd av en av statsgeologerna. Någon ytterligare representant för denna specialgren finnes för närvarande icke bland undersökningens ordinarie befattningshavare. Museiföreståndarens självständiga verksamhet inom nämnda område har under en lång följd av år bl. a. omfattat de paleontologisk-stratigrafiska utredningarna av de svenska oljeskiffrarna, vilka arbeten ligga till grund för exploateringen av dessa ur nationalekonomisk synpunkt nu så betydelsefulla naturtillgångar. Förutom utredningar av praktiskt-geologisk art har han i likhet med statsgeologerna i stor utsträckning även lett karteringsarbetena och har därunder redigerat och helt eller delvis utarbetat beskrivningarna till ett större antal geologiska kartblad.

I det administrativa arbetet har den nuvarande museiföreståndaren jämlikt instruktionen att i egenskap av »äldste geolog» (med reservationsrätt) deltaga i beredningen av inom ämbetsverket förekommande viktigare ärenden (infordrade underdåniga utlåtanden, beslut om förslag till tjänstetillsättning, framställningar om erforderliga anslag, frågor angående plan för undersökningens arbeten m. m.). I samma egenskap har han haft att vid ledighet för överdirektören och under dennes tjänsteresor inträda i utövningen av chefsämbetet — intill utgången av 1941 under sammanlagt omkring 2¼ år. Därjämte har nuvarande museiföreståndaren enligt Kungl. Maj:ts förordnande haft att till Kungl. Maj:t inkomma med förslag till återbesättande av statsgeologbefattning.

Därest nu museiföreståndaren skulle komma att kvarstå i 26 lönegraden under det att statsgeologerna uppflyttas till 27 lönegraden skulle detta medföra att en av de grenar som undersökningen jämlikt instruktionen skall företräda — och därtill den viktiga gren som omfattar de nu så aktuella frågorna om våra fossila bränslen — komme att tillsvidare med hänsyn till lönegrad och tjänsteställning intaga en sämre ställning än övriga grenar.

För kemistbefattningen vid Sveriges geologiska undersökning fordras enligt gällande instruktion kompetensvillkor, som för närvarande knappast torde ha någon motsvarighet inom statsförvaltningen, nämligen ej blott enahanda kompetenskrav som för statsgeologerna, d. v. s. filosofie licentiatexamen med väl vitsordade insikter i geologi eller uppfyllande av fordringarna för inträde vid bergsstaten, utan även väl vitsordade insikter i kemi till det mått, som motsvarar vad som fordras i filosofie licentiatexamen, alltså realiter i båda dessa ämnen kvalificerade licentiatexamensbetyg, alternativt filosofie licentiatexamen i kemi och dessutom bergsingenjörsexamen.

Kemisten vid Sveriges geologiska undersökning är liksom var och en av undersökningens övriga ordinarie tjänstemän avdelningsföreståndare, vilket med hänsyn till den under senare tid företagna utökningen av undersök-

ingens med kemiska arbeten sysselsatta personal och därmed sammanhängande utvidgning av laboratorielokalerna även framhållits i de av undersökningen vid flera tillfällen avgivna framställningar rörande den ordinarie personalens tjänsteställning, nu senast i det av tjänsteförteckningssakkunniga år 1939 infortrade yttrandet med hänvisningar till tidigare uttalanden.

Som avdelningsföreståndare har kemisten överinseendet över undersökningens kemiska laboratorier, där arbetena förutom mineral-, malm- och bergartsanalyser etc. även omfatta prövning och utexperimenterande av nya undersökningsmetoder för de mångskiftande uppgifter som falla under geologiska undersökningens alltmer vidgade verksamhet i synnerhet på det praktiskt-vetenskapliga området, exempelvis frågor rörande silikat kemi, cementforskning, kalkindustri, keramisk industri, torvkemi, tillgodogörandet av våra oljeskiffrars organiska och oorganiska produkter m. m.

Det är ett allmänt känt förhållande att Sveriges geologiska undersökning med åren fått en alltmer ökad betydelse som forskningsinstitut för våra naturtillgångars tillgodogörande, varigenom allt högre krav ställts ej minst på verksamheten vid dess kemiska avdelning.

Med hänsyn till vad som nu anförts beträffande museiföreståndar- och kemistbefattningarnas arbetsuppgifter synas tungt vägande skäl förefinnas för bibehållande av den likställighet, som sedan gammalt varit och enligt fastställd organisation är rådande mellan dessa båda befattningar å ena sidan och statsgeologbefattningarna å den andra, en likställighet vari ej heller tjänsteförteckningssakkunniga i sin utredning ifrågasatt någon ändring.

På ovan anförda grunder får jag alltså hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i enlighet med tjänsteförteckningssakkunniges underdåniga förslag musei- och kemistbefattningarna vid Sveriges geologiska undersökning uppflyttas från lönegrad A 26 till lönegrad A 27 i likhet med vad i Kungl. Maj:ts proposition föreslagits beträffande statsgeologbefattningarna, med vilka nyssnämnda två befattningar hitintills varit jämställda i lönegrad och tjänsteställning.

Stockholm i januari 1942.

Sven Lundberg
i Hälsingborg.
